

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

IOSIF ȘARGAN

Aceste tablete lunare pe care le semnez în cel mai fastuos jurnal apărut vreodată în Țara Banatului, nu trebuie privite ca niște fraude electorale săvârșite de mine. Ele sunt, cum spunea Nichița, asemenea unui dar pe care îl faci cuiva cu gândul că-i va prilejui o bucurie. Sunt, dacă vrei, tributul pe care, vrând nevrând, nu-l putem refuza valorii.

Iosif Șargan, primarul curatului oraș Gătaia este prietenul de lângă clipa de pace a sufletului meu. Un prieten pe care neîntâlnindu-l, aș fi fost mai sărac. Un om pe care locuitorii orașului Gătaia, alegându-l în fruntea lor, au îmbogățit cu faptele sale frumoase memoria istoriei acestei așezări, atestată documentar în anul 1323. Viața acestui om, se desfășoară elegant, între faldurile învățăturii creștine, adică, un om cu familie care, pentru a se mântui, păzește poruncile lui Dumnezeu și ajunge să trăiască pe pământ cu gândul la ele.

Iosif Șargan, este un om credincios cuvântului dat. Lucru rar, într-o Românie care, pentru a se putea numi țară, are nevoie măcar de o generație de caracter..

Iosif Șargan, prietenul meu Iosif Șargan, trăiește convins că scăparea omului se poate împlini numai prin iubire. Din acest motiv, ca un dar al meu pentru dânsul și al său pentru dumneavoastră, cititorii jurnalului Banatul, voi reaminti povățuirea starețului Zosima către Ivan Karamazov: "Iubiți toată zidirea lui Dumnezeu, atât în întregul ei, cât și în fiecare firicel de nisip. Iubiți orice frunzuliță, orice rază divină. Iubiți dobitoacele, iubiți plantele, iubiți orice lucru. De vei iubi orice lucru, vei pricepe și taina dumnezeiască ce se află în lucruri. Dragostea trebuie să știm cum să o dobândim, căci ea cu anevoie se câștigă, se cumpără cu preț scump, cu o muncă îndelungată și după o lungă durată de practică zilnică, pentru că nu trebuie să iubim numai pentru o clipă întâmplătoare, ci pentru totdeauna. Căci așa, întâmplător, oricine poate iubi, chiar și un răufăcător".

DOMNUL VASILE TODI, PREȘEDINTELE UNIUNII JURNALIȘTILOR DIN BANATUL ISTORIC A FOST ALES ÎN CONDUCEREA MESEI POGANILOR

Societatea Culturală Banatul și-a ales pe funcții membrii Sfatului Pogonilor la întâlnirea de vineri, 9 decembrie 2011. În urma votării, președinte executiv a fost ales Nicolae

Ignea - Timișoara. Vicepreședinți: Vasile Todi - Timișoara și Tiberiu Pistru - Lugoj. Secretar general Mircea Săvescu-Timișoara. Componența Mesei Pogonilor este

următoarea: președinte fondator, președinte executiv, doi vicepreședinți, secretar general. Supleanți ai Mesei Pogonilor au fost aleși domni: Gelu Stan

- Timișoara, Mihai Stepanescu - Reșița, Gheorghe Țunea - Reșița, Iancu Simion - Simi, Oțelu Roșu. -R-

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN

Istoric

Dezvoltarea, economică și comercială a Timișoarei a făcut necesară o școală pentru tot mai numeroșii comercianți ai orașului, începuturile datează din anul 1838 când apare un curs comercial de un an. Din 1842 cursul este de doi ani, iar din 1862, de trei ani. În 1895, școala este ridicată la gradul de Școală Comercială Superioară. Această școală nu a avut local propriu și a funcționat timp de nouă decenii în clădiri închiriate. Problema construirii unui sediu pentru școală comercială a fost un subiect aprins de dezbateri în lumea comercială timișoreană, a marilor bănci și chiar a Primăriei. Ca urmare, școală este mutată, între anii 1899 și 1920, în clădirea școlii din Cetate, pe strada Telbis. Între timp încep subvențiile, iar în anul 1914 începe construcția propriu-zisă pe locul eliberat de zidurile cetății. Din cauza războiului, lucrările sunt sistate. În 1919, clădirea are numai parter acoperit cu hâr-

tie gudronată și în aceste condiții funcționează școală. Între 1920-1925 se termină lucrările

Fosta Școală comercială superioară, astăzi Primăria "Nouă"

clădirii și în 1929 se fac tencuielile exterioare. Planurile aparțin arhitectului Laszlo Szekely, iar construcția lui Alexandru Ioțcu și Ștefan Pautz. Stilul cu motive românești al clădirii aduce aminte de arhitectul orașului din anii 1920.

Fațada are ferestrele terminate în arc și structuri cu motive românești. Clădirea are streșini late și un turn la acoperiș; mai există și un foișor. Când treceți prin fața clădirii ridicați privirea: merită să-l priviți. Liceul comercial - așa s-a numit între cele două războaie mondiale - avea secții în limba română, germană și, timp de câțiva ani, și maghiară. A fost o pepinieră deosebită pentru lumea comercială a orașului. Dascăli renumiți, condiții bune de studiu și elevi interesați.

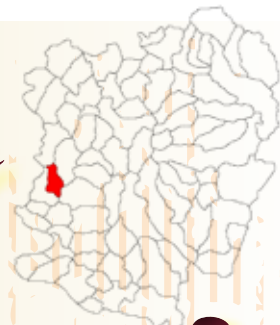
Oare azi orașul nu ar avea nevoie de așa ceva? Căci comercianții de acum nu prea au cadre. Cum însă nimic pe lumea asta nu este veșnic, liceul comercial își încetează activitatea o dată cu venirea socialismului. Din 1946 clădirea este destinată unor scopuri administrative. Primăria municipiului este mutată aici. Toți cei de azi cunoaștem edificiul drept Primăria (nouă); Sala de sport a fostului liceu a mai funcționat o vreme cu destinația inițială, apoi a fost transformată. Ce timpuri!

Pacea și liniștea să fie călăuză voastră
în seara de Crăciun. Fiți mai buni, mai
înțelegători, împărtășiți cu bucurie spiritul
sărbătorii! Crăciun fericit!

Foaia de Grădinari

Pagină editată de Primăria Grădinari ■

(urmare din nr. trecut)

INTERVIU REALIZAT DE PAULA MOLDOVAN

Poziția localității și spațiile parcă te îndeamnă să faci un muzeu

Codruț Anca - director Casa Culturală "Cacova"

Care au fost cele mai mari greutăți pe care le-ați întâmpinat cu Ansamblul "Carașul" de-a lungul timpului, dar și cele mai mari satisfacții pe care vi le-a adus?

► Despre greutăți nu vreau să vorbesc niciodată. Poate mă mai supăr, dar trece. Despre satisfacții, vreau să remarc de fiecare dată faptul că au suficiente. Îmi vine în minte o întâmplare care mi-a umplut sufletul de bucurie. După o reîntâlnire de câțiva ani cu muzicologul Eugenia Florea, la unul din spectacolele din cadrul Festivalului Cântecelor Munților de la Sibiu, în orașul Agnita, eram lângă scenă și a început returnela la „suita cu două fete de la Greoni”. Dânsa m-a luat de mână și mi-a spus: „asta este suita cu două fete de la Greoni”. Nu am cuvinte, după aproape 15 ani... Mai mare satisfacție și recunoaștere, când construiești și dezvolți cu pasiune și dragoste asemenea activitate...

Știu că de curând, în Grădinari au fost finalizate lucrările la Muzeul Țăranului Cărășean, o realizare notabilă care a presupus nenumărate eforturi. De unde resursele pentru construcție și finalizare?

► Da, dar încă suntem în formare, se spune că la un muzeu lucrările nu se termină niciodată. În primăvara anului 2010, am gândit că poziția localității și spațiile parcă te îndeamnă să faci un muzeu. Astfel, am început făurirea lui. Sprijinul major a venit din partea directorului de la Teatrul Vechi din Oravița-prof. dr. Ionel Bota, a preotului paroh din Grădinari, Vichentie Molin și a multor cetățeni din localitate, dar și din localitățile din jur. Avem sprijin și din partea autorității locale prin persoana domnului primar al comunei Grădinari, Ion Moșoarcă. Resursele muzeului sunt în foarte mare parte donațiile sau, mai bine spus, bunăvoința oamenilor pentru a realiza un lucru frumos.

Nu sunteți doar un iubitor al folclorului ci și al artei, al culturii. În acest sens ați acționat și ați realizat în Grădinari un nucleu artistic - cultural. Spuneți-ne mai multe despre Cenaclul Literar "Pană Cărășeană", dar și despre publicația culturală, "Scripta Manent" pe care o editați.

► Aici un merit deosebit îl are președintele cenaclului nostru literar, Dorina Enuică. Are o mare dragoste pentru poezie, proză, dar mai ales o satisfacție deosebită în a susține copiii și a-i îndrepta spre scris și literatură, în general. Sunt douăsprezece fete la cenaclul nostru, iar în acest an am reușit să edităm și o broșură din creațiile lor - EVANTAI CĂRĂȘAN. Revista este cu apariție trimestrială, în al treilea an de existență și încearcă a se menține în acest ritm atât cât vom găsi finanțare. Anul acesta am organizat ediția a II-a a Taberei de creație literară CONSTANTIN MIU LERCA.

(va urma)

CLASA II DE LA ȘCOALA CU CLASELE I-VIII GRĂDINARI

Chisăliță Laura Mihaela
Chisăliță Robert Marian
Constantin Sorina
Goguradu Abel
Ispas Cosmin

Colda Adina - învățătoare

Ispas Florin

Zăpârțan Roxana
Merșa Mihai
Merșa Dalia
Repede Cătălin
Sporea Daliana

ELENA LEPA

Director Casa Culturală "Ion Stoia Udrea" - Greoni

BALUL TOAMNEI

În fiecare an, în luna octombrie, are loc Balul Toamnei la Greoni.

Evenimentul, aflat la ce-a de-a doua ediție, este organizat pentru promovarea și premiera legumiculturilor pricepuți ai satului. Se acordă diplome frunțașilor în legumicultură, după care, aceștia au parte de un spectacol oferit de Ansamblul de cântece și dansuri "Junii Carașului" al Casei Culturale "Ion Stoia Udrea" din Greoni. Aceștia prezintă un fragment din spectacolul muzical "Mândră-i fata cărășeană". Premianții din acest an au fost Ușurel Doina, Bubeș Ion, Irimescu Angelica, Guga Valer, Irimescu Ionela, Seichei Gina și Drăghina Gheorghe Buțu.

BALUL CRĂCIUNULUI

După cum sugerează și numele, Balul Crăciunului este legat de Sărbătoarea Nașterii Domnului. În seara de Ajun tinerii și bătrânii satului se adună - fiecare separat- și se organizează banchete. Pe masa de la

banchete sunt puse produse realizate după sacrificarea porcului, iar, în cazul celor mai în vârstă, la meniu se adaugă "răchia" fiartă. Un obicei deja împămantenit este acela în care Ansamblul "Junii Carașului" îi colindă seara pe cei din sat, iar dimineața, copiii mai mici pleacă și ei la colindat.

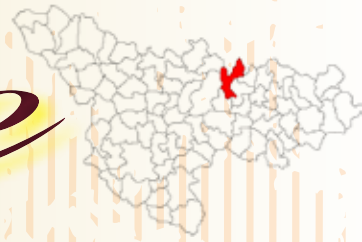
TOMBOLĂ

Este un obicei vechi la Greoni. La 31 decembrie se adună băieții din sat și pleacă să colecteze, într-o căruță, produse pentru tombolă. Aceste produse sunt diversificate, de la porumbei și iepuri până la sticle de bulion, compoturi, zacuscă, fiecare ce are. Un lucru este sigur, nu se pleacă de la nicio casă cu mâna goală. După ce se încheie colectarea produselor, acestea sunt duse la Căminul Cultural. Tot la Căminul Cultural, în jurul orei 18, sătenii, mai ales cei care au avut decese în familie, duc cadouri pentru pomană celui trecut în neființă. Unii dintre săteni duc aceste produse pentru sănătate. Când toate produsele au fost strânse, se iau bilete și se strigă tombola unde fiecare câștigă după cum îi este norocul. Acest moment este urmat de un altul, la fel de interesant. La scenă se agață un batic cumpărat de organizatori pentru regina balului. Pentru acest batic are loc o licitație între tinerii din sat, iar cine oferă mai mult obține baticul. Tânărul ia baticul și îl pune la gâtul unei fete, la alegerea sa, se prind în horă și fata respectivă rămâne regina balului până la următoarea ediție.

*În această noapte uită gândurile negre.
Pe multe alte nopți în care să te ocuși de
ele. Linistește-ți sufletul și trimite câte un
gând frumos către fiecare dintre cei dragi și
să te simți împăcat. Crăciun fericit!*

Foaia de Brestovăț

Pagină editată de Primăria Brestovăț ■

Poeți născuți pe pământul Brestovățului

TIBERIU VUIA

ESTERA ROSEBLUM

*„Ochii
mi se adâncesc în zare, pe linia de hotar,
dintre cele care sunt ale noastre și cele care se
cufundă în tăcere și mister departe, departe...”*

Poetul și publicistul Tiberiu Vuia, s-a născut la 2 octombrie, 1900 în localitatea Brestovăț din județul Timiș. Studiile universitare le face la București, unde obține licența în drept. S-a stabilit la Arad și a trăit cea mai mare parte a vieții în frumosul municipiu de pe cursul inferior al Mureșului, profesând avocatura.

Tiberiu Vuia a devenit președintele Asociației Ziariștilor și Publiciștilor din Arad, deasemenea, a fost un timp vicepreședinte al Asociației Scriitorilor Români din Banat. A publicat un singur volum de Poeme (Timișoara, 1934), suficient însă ca Ion Stoia-Udrea să-l includă în antologia sa "11 poeți bănățeni", ed. Vrerea, Timișoara, 1942. După înființarea unui teatru permanent la Arad, fapt cultural pentru care „Înnoirea” a militat încă din primul număr, Tiberiu Vuia a fost ales secretar literar al acestuia.

Tiberiu Vuia a fost o personalitate marcantă a urbei sale. În pofda solicitantei sale profesii, el a găsit suficient timp să desfășoare și o activitate publicistică bogată.

Singular între confrății bănățeni prin cultivarea poemului în proză, poetul originar din inima fostului județ Timiș-Torontal se aseamănă totuși cu majoritatea acestora prin tematica preferată, specifică literaturii de factură tradiționalistă în lirica interbelică. El încearcă mereu satisfacția reîntâlnirii cu țarina. Tiberiu Vuia s-a stins din viață în anul 1975.

O ÎNTREBARE PENTRU DOMNUL EUGEN DOBRA - PRIMARUL NOSTRU

ANA-MARIA COTOȘPAN

Domnule primar, ne aflăm, iată, în ultima lună a unui an destul de dificil pentru întreaga Românie. Cum se văd peste umărul vremii, lunile trecute ale acestui 2011, pentru primarul comunei Brestovăț?

► În primul rând, vă rog să-mi permiteți să vă felicit domnișoară Ana-Maria Cotoșpan pentru consecvența cu care vă arătați interesul pentru comuna noastră. Să vă felicit și să vă mulțumesc deopotrivă. Cât privește întrebarea dumneavoastră, e greu, imposibil aproape, ca doar în câțiva ani, o guvernare, fie ea și a PDL-ului în cazul nostru, să corecteze decalajele sociale accentuate în anii de conducere neinspirată a celorlalte partide. Dar la Brestovăț, prin eforturi comune, atât ale administrației cât și ale cetățenilor, au existat promisiuni împlinite, cum le numiți dumneavoastră atât de frumos. Am extins rețeaua de apă, am pregătit primii pași pentru asfaltul care va înlocui drumul de piatră spre satul Coșarii, iar pe partea sufletului am reușit și în acest an, să asigurăm condiții optime pentru desfășurarea Festivalului-concurs de Folclor „Câte stele-s pe Banat”, festival ajuns la cea de-a III-a ediție. Ar mai fi de amintit și altele, dar înțelegând că acest număr al jurnalului Banatul este unul festiv, mă voi opri aici.

GRĂCIUNUL COPILOR

OCTAVIAN GOGA

Dragi copii din țara asta,
Vă mirați voi cum se poate,
Moș Crăciun, din cer de-acolo,
Să le știe toate, toate.

Uite cum: Vă spune Badea...
Iarna'n noapte, pe zăpadă,
El trimite câte-un înger
La fereastră ca să vadă...

Îngerii se uită-n casă
Văd și spun, iar moșul are
Colo-n cer, la el în tindă,
Pe genunchi o carte mare.

Cu condei de-argint el scrie
Ce copil și ce purtare...
Și de-acolo știe Moșul,
Că-i șiret el, lucru mare.

DIN ALBUMUL CU POZE FRUMOSE

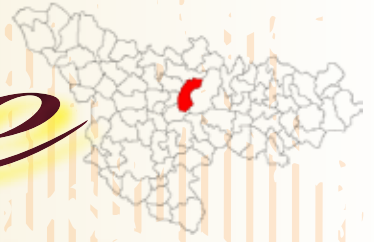

► Îndrăgitul prezentator al Festivalului-concurs de folclor, „Câte stele-s pe Banat”, domnul prof. Ioan Oltean, anunță publicului spectator din comuna noastră, numele concurenților

Sărbătoare! Bucură-te de pace, lumină și căldură alături de cei dragi ție. Dăruiește din toată inima și deschide-ți sufletul pentru a primi dragoste și fericire. Lasă-ți sufletul să renască și trăiește fiecare zi ca pe un dar nepretuit.

Țoara de Remetea Mare

Pagină editată de Primăria Remetea Mare ■

De Crăciun să rămână doar bucuria, speranța și iubirea

MONICA BRAD

Domnule viceprimar Liviu Șerban, în opinia dumneavoastră, o comună ca Remetea Mare este greu de condus?

► Și bine și rău datorită faptului că trebuie să avem grijă de toate și există, ca peste tot, greutate. Greutăți semănate cu voie sau fără voie. Un exemplu ar fi momentul în care am început realizarea șanțurilor de scurgere a apei în localitatea Remetea și Ianova și ne-am lovit de unele persoane care refuză să ne lase să săpăm la drum. Sunt o mână de oameni care sunt conștienți că trebuie făcut lucrul acesta, dar pun bețe în roate domnului primar și, implicit, personalului primăriei. Spun asta pentru că orice lucrare este realizată prin efortul mai multor oameni. Dar remețenii sunt oameni buni, oameni pe care ne putem baza, oameni care ne susțin și realizează eforturile noastre. Cei de care vorbeam sunt doar câțiva, îi numărăm pe degetele de la o mână.

Dumneavoastră sunteți de loc din Ianova, aici ați crescut, aici v-ați format, dar știu că la origini sunteți ardelean, asemeni mie.

► Sunt născut în Ianova, dar părinții mei au venit aici din Sălaj. Sunt ardelean, dar recunosc cu mândrie că nu am fost niciodată în Sălaj. Am fost în tot Ardealul, numai acolo nu am ajuns. Vroiam să merg în vara aceasta, dar au intervenit niște probleme care nu mi-au permis să părăsesc localitatea.

Se apropie Sărbătorile de iarnă. Cum s-a pregătit viceprimarul comunei Remetea Mare, Liviu Șerban pentru a întâmpina Nașterea Domnului?

► Sărbătorile le petrecem în familie, iar odată cu apropierea lor ne gândim cum să oferim școlilor și grădinițelor un cadou din partea lui Moș Crăciun.

Ce așteptări aveți de la anul 2012?

► Sănătate și împliniri în primul rând pentru locuitorii din Remetea și Ianova, dar și mult mai multe realizări din partea noastră - pentru a nu dezamăgi oamenii care ne-au acordat încrederea. Cu ocazia Sărbătorilor de iarnă urez locuitorilor din Remetea, din Ianova și la toți cititorii revistei "Banatul - jurnal al primăriilor din Banatul Istoric", un Crăciun care se așează încet, încet peste gândurile noastre și nu mai avem loc decât pentru bucurie, speranță și iubire.

(va urma)

SFÂNTUL MASLU ÎN CASA ȘCOLARILOR REMEȚENI

Prof. MIHAELA CEPEHA

Director Școala cu clase I-VIII, Remetea Mare

În data de 14 decembrie 2011, la Școala cu clasele I-VIII Remetea Mare, s-a desfășura activitatea extracurriculară "Sfântul Maslu în casa școlărilor remețeni". Ne propunem ca această întâlnire spirituală a comunității să devină tradițională. Ca și anul trecut, ne-au împărtășit taina Sfântului Maslu preoții Ștefan Goanță și Vasile Ciotău de la biserica din Remetea Mare, preotul Timotei Sbera de la biserica din Ianova, preotul Aurelian Milă de la biserica din Recaș și preotul Dorin Muntean de la biserica din Bazoșul Nou.

Activitatea este parte a proiectului "Lăsați copiii să vină la mine", inițiat de școală în parteneriat cu Biserica Ortodoxă Remetea Mare, cu binecuvântarea Mitropoliei Banatului. Au fost prezenți elevii și preșcolarii însoțiți de părinți, reprezentanți ai administrației locale, ai comunității.

RAIUL ÎMPĂTIMIȚILOR DE PESCUIT

IONUȚ PETROMAN

La aproximativ 3 kilometri de localitatea Ianova este amplasat Lacul de Acumulare care poartă denumirea localității. Un loc retras, liniștit, o bucurie pentru ochi atât vara cât și iarna, înconjurat de păduri răcoroase care mai astâmpără vipia sau te feresc de ploi. În general, aici se pescuiește plătică, caras, crap românesc (până în 6 Kg), ctenu (12 kg.), dar și exemplare mari de fitofag. Temerari se scaldă aici pe timpul verii, apa având o adâncime maximă de 3 metri și o adâncime medie de 2 metri. Flora lacului este formată în mare parte din stuf.

În 21 decembrie, la Ianova va avea loc serbarea prilejuită de sărbătorile de iarnă și intitulată sugestiv "Uite, vine Moș Crăciun!". În ea vor fi cuprinși toți micuții de la grădiniță, fiecare copil având un rol. Fetitețele sunt fulgii de zăpadă, băieții vor interpreta colindătorii, iar grupa mare va prezenta o scenetă cu tematică religioasă, specifică acestui timp al anului. După serbare, pentru că micuții noștri au fost cuminți, vor fi recompensați de Moș Crăciun. De organizare se vor ocupa doamna Kerezsy Melania, educatoarea Grupei Mici, doamna Draga Andreea, educatoarea Grupei Mari, sprijinite de îngrijitoarea Lazăr Gabriela.

CLASELE I-IV DE LA ȘCOALA IANOVA

Profesor învățământ primar, Balint Simina

Clasa I
Vereș Carmina
Vereș Sorana

Sanda Ioana
Sanda Laurențiu
Timiș Alexandra

Clasa a II-a
Meszaros Andreea
Timiș Constantin

Clasa a IV-a
Ardelean Mădălin
Ciorbă Adrian
Dura Loredan
Marcu Alina

Clasa a III-a
Fetti Ana-Maria

Deschideți ușa și lăsați spiritul Crăciunului să vă intre în casă! Deschideți inimile și lăsați bucuria și împlinirea să vă intre în suflet! Deschideți larg brațele și îmbrățișarea voastră caldă, vorba bună și gândul curat să fie cel mai de preț cadou pentru cei dragi!

Foiaia F de Periam

Pagină editată de Primăria Periam ■

Prilej de fală pentru comuna noastră

În data de 28 octombrie, a.c., în sala de conferință a Complexului Hotelier „Parc” din orașul-stațiune Buziaș, a avut loc întrunirea Senatului Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric. Cu acest prilej, Comitetul Director al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, la propunerea președintelui Uniunii, domnul Vasile Todî, a recomandat Senatului nominalizarea doamnei Rodica Boancăș, primar al comunei Periam, la titlul de Primar al Anului 2011 din județul Timiș. „În destinul istoric al unei așezări, precum și al unei țări, o femeie ori este un personaj-cheie, ori nu există și istoria nu-i reține numele. Rodica Boancăș, primar al comunei Periam din județul Timiș este un nume pe care Periamul îl va reține în galeria oamenilor de fală” a spus președintele Uniunii în prezentarea făcută doamnei primar. Colectivul redacțional al „Foi de Periam”, felicită cu acest prilej pe doamna Rodica Boancăș, dorindu-i sănătate și putere de muncă, pentru a duce la bun sfârșit proiectele de europenizare ale comunei noastre.

- R -

VICTOR GAGA, PERIAMOȘEAN PRIN NAȘTERE

Victor Gaga s-a născut în 13 februarie 1930, la Periam. A absolvit Institutul de Arte Plastice „Ion Andreescu” din Cluj Napoca (1956). Membru al Uniunii Artiștilor Plastici. Președinte al filialei Timișoara a U.A.P., între 1966-1970 și 1978-1990. Și-a avut atelierul de creație timp de 47 de ani în imobilul ridicat de Clubul de canotaj „Regatta”, pe malul Begăi. A fost lector la Facultatea de Arte Plastice a Universității din Timișoara, 1960-1974. Premiat la Festivalul Tineretului de la Moscova, 1957. Premiul Uniunii Artiștilor Plastici la Salonul Național de Artă, 1959. Premiul al II-lea al U.A.P. pentru Sculptură, 1966. Ordinul „Meritul Cultural”, clasa a V-a, 1968. Premiul al II-lea la Trienala Internațională de Desen Wrocław (Polonia), 1974. Laureat cu Medalia de aur a Bienalei Internaționale „Dan tesca”, Ravenna (Italia), 1988. Premiul I la Festivalul Național de Artă, Bu - curești, 1988. Premiat la Salonul Național Bienal de Sculptură mică, Arad, 1989. Marele Premiu al Salonului Național Bienal de Sculptură mică, Arad, 1996. Distincția Națională „Pentru merit în grad de ofițer”, 2000. A expus lucrări de sculptură la Muzeul Banatului din Timișoara, în Anglia, Austria, Canada, Elveția, Germania, Ungaria, Italia, Bulgaria, etc. Maestrul Victor Gaga este revendicat în anumite materiale apărute pe internet drept fiu al așezării Cziser, județul Sălaj: „Bogăția culturală și frumusețile acestor locuri (Cziser, n.n.) se pare că au avut un rol primordial în evoluția operei sculptorului Victor Gaga, om de cultură al acestor meleaguri” (site-ul primăriei Cziser). Sau, un alte site: „the son of this commune (Cziser n.n.) is Victor Gaga, the famous Romanian sculptor.” Adevărul este că Victor Gaga este periamoșean prin naștere. Consiliul Municipal Timișoara, în semn de prețuire față de întreaga activitate a maestrului, a dat numele acestuia unei străzi din zona străzilor Lidia.

Premiat la Festivalul Tineretului de la Moscova, 1957. Premiul Uniunii Artiștilor Plastici la Salonul Național de Artă, 1959. Premiul al II-lea al U.A.P. pentru Sculptură, 1966. Ordinul „Meritul Cultural”, clasa a V-a, 1968. Premiul al II-lea la Trienala Internațională de Desen Wrocław (Polonia), 1974. Laureat cu Medalia de aur a Bienalei Internaționale „Dan tesca”, Ravenna (Italia), 1988. Premiul I la Festivalul Național de Artă, Bu - curești, 1988. Premiat la Salonul Național Bienal de Sculptură mică, Arad, 1989. Marele Premiu al Salonului Național Bienal de Sculptură mică, Arad, 1996. Distincția Națională „Pentru merit în grad de ofițer”, 2000. A expus lucrări de sculptură la Muzeul Banatului din Timișoara, în Anglia, Austria, Canada, Elveția, Germania, Ungaria, Italia, Bulgaria, etc. Maestrul Victor Gaga este revendicat în anumite materiale apărute pe internet drept fiu al așezării Cziser, județul Sălaj: „Bogăția culturală și frumusețile acestor locuri (Cziser, n.n.) se pare că au avut un rol primordial în evoluția operei sculptorului Victor Gaga, om de cultură al acestor meleaguri” (site-ul primăriei Cziser). Sau, un alte site: „the son of this commune (Cziser n.n.) is Victor Gaga, the famous Romanian sculptor.” Adevărul este că Victor Gaga este periamoșean prin naștere. Consiliul Municipal Timișoara, în semn de prețuire față de întreaga activitate a maestrului, a dat numele acestuia unei străzi din zona străzilor Lidia.

Național de Artă, Bu - curești, 1988. Premiat la Salonul Național Bienal de Sculptură mică, Arad, 1989. Marele Premiu al Salonului Național Bienal de Sculptură mică, Arad, 1996. Distincția Națională „Pentru merit în grad de ofițer”, 2000. A expus lucrări de sculptură la Muzeul Banatului din Timișoara, în Anglia, Austria, Canada, Elveția, Germania, Ungaria, Italia, Bulgaria, etc. Maestrul Victor Gaga este revendicat în anumite materiale apărute pe internet drept fiu al așezării Cziser, județul Sălaj: „Bogăția culturală și frumusețile acestor locuri (Cziser, n.n.) se pare că au avut un rol primordial în evoluția operei sculptorului Victor Gaga, om de cultură al acestor meleaguri” (site-ul primăriei Cziser). Sau, un alte site: „the son of this commune (Cziser n.n.) is Victor Gaga, the famous Romanian sculptor.” Adevărul este că Victor Gaga este periamoșean prin naștere. Consiliul Municipal Timișoara, în semn de prețuire față de întreaga activitate a maestrului, a dat numele acestuia unei străzi din zona străzilor Lidia.

Material realizat cu sprijinul "Micului atlas al jud. Timiș", ed. a IV-a, coordonat de scriitorul Dinu Barbu, lucrare declarată Cartea anului 2009 de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric

„CASTELUL PĂLĂRIERULUI”

Deși în anul 1865 Johann Wohl producea pălării manual pentru întâia oară în Periam, cel care pune bazele fabricii de pălării este Johann Rudach. În anul 1890, Primăria Periam (împreună cu Breasla Meșteșugărească din localitate) stabilește amplasamentul viitoarei fabrici de pălării. Principalul acționar al fabricii era Korber Ioan. Din anul 1892 fabrica este cunoscută ca „Fabrică de pălării și closure” (la Timișoara, „Prima Societate Bănățeană de Pălării” se înființează în anul 1899). Din anul 1939 fabrica se va numi „Fabrica Bănățeană de Pălării - Societate pe Acțiuni din Timișoara”. Acționari erau Rudolf Kunovsky, Ticu Torcătoru, Bucur Vidrighin,

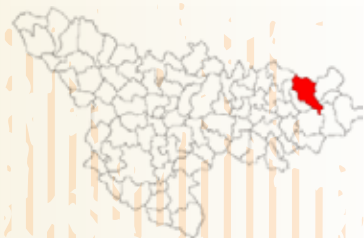

Rudolf Bacskai, Emeric Kelcso, Francisc Focht, D. Călinescu, Petre D. Theodorescu și Nicolae Korber. Fabrica nu mai funcționează în anul 1940 din lipsă de materie primă, deși avea parteneri mari în Europa (firmele Isac Naylor & Co din Bradford, Wollimex din Zürich, Gebrüder Schmid din Basel și Oscar Feustel din Lengfeld). În anul 1941 s-a încercat importul materiei prime (lână) din străinătate, dar furnizorii - datorită războiului - livrau marfa doar în condiții de plată anticipată. În anul 1948, fabrica este naționalizată. Familia Korber pierde drepturile de proprietate, iar fabrica de pălării intră în patrimoniul statului român, fiind redenumită „Fabrica de Pălării Excelsior”. La anul 1949, numele fabricii este schimbat în „Fabrica de Pălării Lazăr Cernescu” (după numele activistului comunist Cernescu, cunoscut ca „Lazăr de la Rusca”). Din anul 1955 vechea fabrică „Korber” devine „Fabrica de Pălării Lux Periam”.

Material realizat cu sprijinul "Micului atlas al jud. Timiș", ed. a IV-a, coordonat de scriitorul Dinu Barbu, lucrare declarată Cartea anului 2009 de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Crăciunul e Credință, Crăciunul e Șeranță, Crăciunul e puterea de a dăru și de a primi dragoste! Sărbători Fericite!

Foaia de Făget

Pagină editată de Primăria Făget ■

(urmare din nr. trecut)

Adela ZAMFIRESCU

DE VORBĂ CU PRIMARUL NOSTRU

Urbind de fotbal, am remarcat că localitatea dumneavoastră are jucători nu din afara granițelor Banatului, nici a țării, ci a continentului. Cum ați ajuns la aceste achiziții?

► Acum doi ani când am venit la primărie, am preluat echipa de fotbal care era undeva în josul clasamentului la etapa pe județ, am reușit să promovăm în Divizia D, iar ca echipă nou-promovată am terminat campionatul pe primul loc. Meciu de baraj pentru promovarea în Divizia C nu a fost cu oricine, ci cu Jiul Petroșani, cei care, cu ani în urmă au fost în Divizia A și au câștigat chiar o cupă împotriva lui Poli Timișoara. Putem spune că acum am răzbunat pe Poli, iar meciul s-a disputat pe stadionul unei alte mari echipe, Uta Arad. Este o performanță unică în istoria Făgetului, noi nu am fost niciodată atât de sus, mai ales că în doi ani am dus echipa de la nivel județean în Divizia C. Desigur că nu am fi putut face acest lucru singuri, am avut sprijinul mai multor sponsori, dintre care îl evidențiez pe patronul firmei Simultan, Florin Herbai, care a fost mereu alături de noi cu un sprijin financiar considerabil.

Este adevărat că aceste realizări nu ar fi fost posibile totuși fără implicarea primăriei?

► Da, noi am reușit să atragem acești sponsori pentru că, până acum doi ani, singura care ținea echipa era primăria. Acum, primăria contribuie sub o treime din bugetul echipei, restul vine de la sponsori. Practic, primăria asigură aceiași bani pe care-i asigură în divizia pe județ. Avem la echipă cei doi argentieni despre care vorbeați și pe care, un sponsor și totodată prieten al echipei i-a adus. Unul din argentinieni a evoluat în Liga a II-a în Argentina, iar cel de-al doilea în Liga I în Venezuela, deci, avem două achiziții puternice. Am avut doi jucători și de la Manchester City care au fost în probe, dar nu ne-am înțeles cu ei la partea financiară.

S-au familiarizat acești străini cu viața în România?

► Din câte se pare, da. Noi îi avem cu titlu de împrumut pentru un an de zile, după care vedem mai departe. Avem jucători ai noștrii, de la Făget, de care din păcate a trebuit să ne despățim. Noi nu putem sta în calea lor și a viitorului lor și au plecat pe un salariu mult mai mare. Acești jucători au fost căutați de echipe din Divizia B, unii chiar și de echipe din Divizia A. Chiar dacă puteam să nu le dăm drumul, le-am dat drumul ținând cont de caracterul lor, de prietenia care ne lega și, repet, n-am putut sta în calea viitorului lor.

Să înțelegem că un sportiv care se angajează să slujească destinul echipei din Făget, găsește înțelegere atunci când urmează să zboare spre piscuri mai înalte.

► La noi, da. Este vorba de trei jucători, doi dintre ei au ajuns la echipă de Divizia B, iar unul, la o echipă de Divizia A.

Aș vrea să vă întreb despre bucuriile artistice pe care Făgetul le-a avut nu cu puțin timp în urmă, ce ne puteți spune despre ele?

► În 13-14-15 august am avut Zilele orașului Făget care, de data aceasta, s-au suprapus cu inaugurarea Centrului Civic. Am avut personalități prezente aici, la Făget. Panglica Centrului Civic am tăiat-o împreună cu domnul ministru Valeriu Tabără, un prieten personal și un prieten al Făgetului și făgețenilor care ne-a ajutat ori de câte ori a fost nevoie. Nu degeaba este cetățean de onoare al orașului.

Mi-ați smuls următoarea întrebare de pe buze. Vroiam să vă întreb dacă aveți un om politic apropiat Făgetului.

► Îi avem la nivel județean pe domnul președinte al Consiliului Județean, Constantin Ostaficiuc, domnul Tiberiu Lelescu, pe toți senatorii și deputații de Timiș, iar la București, cel mai apropiat de Făget este domnul ministru Valeriu Tabără. În ceea ce privește Zilele Făgetului, să revin la întrebarea anterioară, am avut trei zile pline, am avut nenumărați oaspeți, din țară și de peste hotare. Am avut oaspeți din 4 orașe din Ungaria, cu două dintre ele fiind și înfrățite. Am avut o seară de muzică populară, o seară de folk, am avut încă o seară pentru tineret și cred că am reușit să împăcăm toate genurile și să mulțumim pe aproape toată lumea, pentru că pe toată lumea nu putem niciodată.

(va urma)

BIROU PENTRU OBTINEREA CAZIERULUI JUDICIAR, DESCHIS LA FĂGET

Făgețenii și cetățenii din zona arondată nu vor mai bate drumul către Lugoj sau Timișoara pentru a-și obține cazierul judiciar, deoarece Poliția Orașului Făget a inaugurat, marți, 29 noiembrie, un ghișeu pentru eliberarea certificatului.

Biroul funcționează încă din data de 5 decembrie, iar programul este de luni până miercuri, între orele 13-15 și vineri între orele 10 - 12. Inițiativa deschiderii acestui ghișeu a aparținut conducerii Inspectoratului de Poliție Județean Timiș care a dorit prin aceasta să vină în sprijinul cetățenilor care erau nevoiți să se deplaseze în municipiul Lugoj. Făgețenii care vor dori eliberarea cazierului judiciar și se vor adresa acestui ghișeu îl vor putea obține pe loc, la fel cum se întâmplă în alte orașe ale județului. Peste 10 mii de persoane vor fi deservite de biroul din Făget.

- R -

EMOȚIE ȘI BUCURIE LA "BALUL PENSIONARILOR"

Mihaela MARIȘ

Peste 260 de pensionari au ținut să fie prezenți duminică, 13 noiembrie, la restaurantul "La Sandu". Asta pentru a lua parte la Balul Pensionarilor și pentru a rememora vremurile tinereții. Este vorba de oameni care au trudit o viață întreagă, care au fost trup și suflet dedicați orașului Făget, iar Primăria și Consiliul Local și-au arătat și în acest an respectul și aprecierea pentru pensionarii făgețeni. Astfel, recent a fost organizat Balul pensionarilor. Emoționați, bătrânii Făgetului au ascultat cuvintele de bun venit adresate de primarul Marcel Avram și de către Tiberiu Lelescu, directorul Direcției Agricole timișene. De la mese nu au lipsit aperitivele, fripturile, prăjiturile sau băuturile. În acordurile melodiilor care le-au marcat tinerețea, interpretate de o formație din Dumbrava, vârstnicii făgețeni au acaparat ringul de dans. Perechile au dansat, cu multă pasiune, valsuri, tangouri, dar și jocuri populare bănățene. Primarul Marcel Avram a ținut să premieze cuplurile care au împlinit o jumătate de secol împreună. Acestea sunt familiile Tomoni Petru, Gheju Ioan, Gheorghe Ioan și Cernescu Gheorghe.

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC***

245 lei/persoană/pachet

SERVICIILE HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 nopți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENȚIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor
disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: **285 ron/pachet**

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SAPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSOANĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET ..... 6 NOPTI
DEJUN ȘI CINĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN ..... 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE ..... 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSOANĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENȚIUNI:

Zilele de intrare sunt duminică sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.
Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.
Solicitările se confirmă în limita locurilor disponibile.
Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.
Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.
La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.
Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers, respectiv 725LEI în regim de single.
Acces în sala de fitness GRATUIT.
ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSOANĂ
Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.
Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.
Pentru informații suplimentare și rezervări:
Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094
E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro
www.buzias.ro

**OFERTA ESTE VALABILĂ ÎN PERIOADA
15 IANUARIE - 15 DECEMBRIE 2011**

FABRICA
DE MOBILĂ

3 F srl

Produce orice tip de mobilier din P.A.L. și lemn masiv, la comandă, atât pentru hote-
luri, pensiuni, școli și grădinițe, cât și pentru locuințe proprii.

Fabrica noastră, are tradiție și în producerea de ferestre din lemn.

Ne puteți contacta, la următoarele numere de telefon: 0257/310.303 și 0744/627.225

Publicitatea în mișcare este propunerea R.A.T.T. pentru clienți. Dacă vă gândiți la o modalitate de promovare a produselor și serviciilor dvs puteți
opta pentru publicitatea în mijloacele de transport în comun. Regia Autonomă de Transport pune la dispoziție suprafețele exterioare ale tramvaielor
precum și spațiile special destinate din interiorul vehiculelor. Tarifele sunt valabile pentru anul în curs și nu conțin TVA.

Tarife închiriere spații publicitare pe suprafața exterioară a mijloacelor de transport

	Tarif închiriere spații publicitare	Taxă neutralizare
	Tarif / lună	Tarif / bucată
Tarif închiriere spațiu publicitar tramvai simplu articulată	112 euro	1000 euro
Tarif închiriere spațiu publicitar tramvai dublu articulată	150 euro	1250 euro

Tarife închiriere de spații pentru publicitate în interiorul mijloacelor de transport

	Tarif Euro/zi
Format A4	1,00
Format A3	2,00
0,5 mp	4,00
1 mp	7,00

Pentru încheierea unui contract de publicitate pentru oricare variantă dintre cele
de mai sus sunați la 0356 803 704, Birou Marketing și Publicitate.
Vizitați www.ratt.ro pentru alte detalii.

Taxa de neutralizare se achită integral, în avans la semnarea contractului. Tariful de închiriere (chiria) este calculat pentru o lună = 22 zile. Prin
unitate se înțelege un vagon motor, respectiv remorcă.

De asemenea, pentru publicitatea stradală și dispozitive mari de promovare punem la dispoziție stâlpii Regiei (*detalii pe www.ratt.ro*).

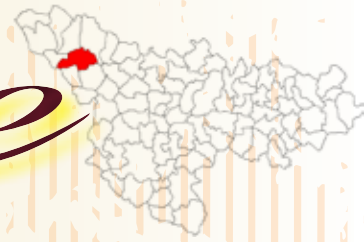
TARIFE SPAȚII PUBLICITARE R.A.T.T.

Acum când gerul iernii ne îngheață trupurile, să lăsăm Sărbătoarea Crăciunului să ne încălzească sufletele, să lăsăm mirosul bradului să ne purifice simțurile și să ne transformăm inimile în torțele arzătoare ale bucuriei!

Toaia de Tomnatic

Pagină editată de Primăria Tomnatic ■

De Crăciun, colind tomnățienii

Monica GAIȚA

Un om de o sensibilitate aparte, cu vorba duioasă asemeni unui vânt de primăvară. Se implică și implică Tomnaticul în tot ceea ce înseamnă bunul mers al comunității, iar de Crăciun va face o surpriză locuitorilor și va colinda din casă-n casă. Tineretul comunei sunt cei mai importanți aliați care-l vor însoți în „mișcarea stradală”, cum o numește domnia sa. Acesta este Dănuț Miculescu, un primar veșnic tânăr, un primar care confirmă că înainte de toate, comuna pe care o conduce are prioritate.

Suntem aproape de încheierea unui an, un an care a adus multe noutăți la Tomnatic. Numiți-ne cele mai importante evenimente ale anului 2011.

► Aș începe cu ultimul eveniment, cel mai frumos care s-a întâmplat, Ruga de la Tomnatic. Pe această cale vreau să-i mulțumesc președintelui Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, domnul Vasile Todî pentru colaborarea și susținerea în realizarea acestui eveniment cultural deosebit.

După câți ani? Știu că o perioadă nu ați avut rugă la Tomnatic. Când a fost ultima rugă la Tomnatic, exceptând-o cea din anul acesta?

► Ultima rugă a fost în 2001, organizată de familia Miculescu, dar nu de amploarea și frumusețea celei de anul acesta. Așa au fost posibilitățile atunci. Acum am avut alți colaboratori, alte ajutoare și a ieșit un moment minunat. Menționez și ajutorul domnului deputat Alin Popoviciu și sponsori care ne-au ajutat în acest demers. Oamenii au primit-o cu multă bucurie și le-am promis că cea de anul viitor va fi și mai frumoasă.

Din lista realizărilor din 2011, ce considerați că ar mai trebui menționat?

► Ruga a fost realizarea de suflet. În ceea ce privește alte realizări, am finalizat alimentarea cu apă, am amenajat piața. Căminul Cultural și Grădinița, din păcate, nu am reușit să le ducem la bun sfârșit. Sunt demarate, dar mai avem mult de lucru acolo pentru că mai avem nevoie de multi bani. Bani care, din păcate, nu am reușit să-i atragem în măsura necesităților noastre.

Și Dumnezeu a făcut lumea în 7 zile domnule primar...

► Sunt de acord, dar mi-aș fi dorit ca în primul an, în primul mandat să termin tot ce aveam de făcut. Numai că sunt foarte multe lucruri de făcut. Bugetul pentru anul viitor în voi proiecta în așa manieră încât să reușesc finalizarea unuia dintre obiectivele de investiții, fie Căminul Cultural, fie Grădinița pentru că sunt de strictă necesitate. Sper să terminăm și de asfaltat toate străzile din intravilanul Tomnaticului. Lucrarea se va demara în primăvara anului viitor și am certitudinea că se va realiza. Eu aș merge - la cealaltă investiție majoră - pe amenajarea Grădiniței pentru că stăm în chirie și plătim 1100 de euro pe lună chirie, ceea ce este enorm. Căminul Cultural pentru care am avut intenții de reabilitare, va trebui să-l amân dacă nu se vor găsi mai mulți bani anul viitor.

(va urma)

CARTEA ANULUI 2011 ÎN ELVEȚIA, INSPIRATĂ DE COMUNA TOMNATIC

Romanul “Jacob se hotărăște să iubească” (Jacob beschliesst zu lieben), al scriitorului elvețian de origine română Cătălin Dorian Florescu, apărut anul acesta la editura germană C.H. Beck, a fost desemnat CARTEA ANULUI 2011 în Elveția.

Decernarea premiului a avut loc în 20 noiembrie, în cadrul Festivalului literar de la Basel.

“Jacob se hotărăște să iubească” va apărea anul viitor la editura Polirom, în traducerea Mariane Bărbulescu. De asemenea, Polirom pregătește o nouă ediție a romanului “Zaira” în colecția Top 10+, care va

apărea în ianuarie 2012. Ca și în celelalte cărți ale sale, o bună parte a acțiunii din “Jacob se hotărăște să iubească” are loc în România, mai exact în satul Tomnatic, din județul Timiș. Este o poveste despre dragoste și prietenie, fugă și trădare, care debutează la sfârșitul secolului al XVIII-lea, când o parte dintre locuitorii provinciei Lorena pornesc în căutarea unei vieți mai bune și ajung, după un drum primejdios, în Banat. În urmă cu un an, scriitorul Cătălin Dorian Florescu amintea despre volumul „Jacob se pregătește să iubească”. „Este o poveste mică și una mare. Povestea mică e cea a lui Iacob, născut în minoritatea germană, într-un sat bănățean numit Tomnatic, cu un tată care îl respinge, dictatorial, rău, bogat, care îl trădează rușilor care vin în ianuarie '45 cu camioanele și îi iau pe toți nemții și îi duc în Siberia. Când se întoarce acasă, tatăl îl trădează a doua oară, de data aceasta românilor. Dar nu ca să plece fiul ci ca să rămână cu tatăl și să fie deportați în Bărăgan. Este vorba despre marea deportare din anul 1951 din Banat. Într-o singură noapte, vagoanele de tren s-au umplut cu oameni, au fost duși în Bărăgan și acolo li s-a dat pământ delimitat cu creta, pe care au fost nevoiți să își construiască locuințele. E o imagine ireală, ca de vis, ca de coșmar. Povestea mare e istoria căutării fericirii la nivel mare, european”, declara autorul.

DIN ALBUMUL CU POZE AL COMUNEI TOMNATIC

1953, deportați din Tomnatic, îndepărtând zăpada de pe acoperișul casei.

De la copiii Tomnaticului, pentru toți copiii Banatului

CINE ESTE MOȘ CRĂCIUN?

Moș Crăciun este un bătrân bun și blând, cu barba albă, care aduce daruri copiilor cuminți. Figura sa a fost inspirată de aceea a lui Moș Nicolae, și chiar numele său american, Santa Claus, este pronunția engleză a numelui danez al Sfântului Nicolae: Sinter Klaas. Britanicii îi spun Father Christmas, iar francezii îl numesc Pere Noel. Moșul este Santa Oji-San, pentru japoanezi, Svaty Mikalas, pentru polonezi, Sinterklaas, pentru olandezi, Sheng Dan Lao Ren, pentru chinezi, Joulupukki, pentru finlandezi - indiferent de numele pe care Moș Crăciun îl poartă la diferitele

popoare, cartierul său general se află în dreptul Paralelei 66, în orașul Iapon Rovaniemi, din Finlanda (Joulupukki, în limba finlandeză). În România, în timpul regimului comunist, Moș Crăciun a devenit “Moș Gerilă”.

Rovaniemi (35 000 locuitori), capitala provinciei finlandeze Laponia (Lappi), este orașul natal al lui Moș Crăciun. Aici se pot comanda cadourile care vor fi oferite de Crăciun, chiar din biroul lui Moș Crăciun, care se găsește la circa 8 km. de departare de centrul urban, în apropierea cercului polar arctic. Se spune că Moș Crăciun își petrece anul în Laponia împreună cu ucenicii săi, iar când se apropie Crăciunul, își ia cadourile pentru cei care au fost cuminți în timpul anului și pornește cu sania sa magică prin toată lumea. Sania Moșului este trasă de 9 reni năzdrăvani, care pot zbura: Rudolf, Vixen, Blitzen, Comet, Cupid, Dancer, Dasher, Donder și Prancer. Ei au fost botezați de po-

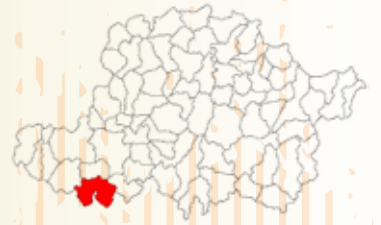
etul și profesorul american de teologie Clement Clark Moore.

Moș Crăciun nu se odihnește în timpul anului - pe lângă pregătirea cadourilor și verificarea scrisorilor care sunt ocupații permanente, se dedică activităților sportive, dar și celor politice sau administrative. Moșul își trasează agenda cu mult timp înainte, în așa fel încât să facă față tuturor obligațiilor pe care trebuie să le onoreze. Deși vârful activității Moșului este iarna, el nu se odihnește nici măcar o clipă. Luna iulie este cea mai aglomerată din an, după decembrie, pentru că Moșul participă, printre altele, la “Maratonul Moșilor Crăciuni, la miezul nopții” și la Congresul Mondial al Moșilor Crăciuni.

*Dumește în inimă speranța, în suflet
iertare și iubire, pe buze dragoste, în ochi
bunătate, întinde-ți mâinile să îmbrățișezi
icoana Nașterii Domnului și vei afla Fe-
ricirea Crăciunului! Crăciun fericit vouă și
la toți cei dragi!*

Cozia de Vinga

Pagină editată de Primăria Vinga ■

Monica GAIȚA

În cei 81 de ani de viață nu am mâncat așa ciocolată

Familia Draskovits are o istorie la fel de fulgerătoare și fulminantă totodată, precum faimoasele praline pe care le fabricau. Janoš Draskovits, croat catolic după cum spun arhivele, a venit la Vinga, de la Buziaș, în 1885. La început și-a deschis un mic atelier unde făcea delicioasele dulciuri. După decesul său din 1895 - după cum rezultă de pe monumentul funerar din cimitirul Vinga-, afacerea familiei a fost continuată de fii săi. Mica afacere a familiei, începută într-un atelier, începea să prindă viață. Mai întâi bomboanele aveau căutare în Vinga, se vindeau la târgul anual și la gară, apoi, în perioada interbelică, atelierul de produse zaharoase și bomboane producea mai mult pentru a acoperi cererile și în curând s-a transformat într-o fabrică. Atât era de bună ciocolata care se fabrica în atelierul din Vinga, încât localnicii spun că dacă cineva mânca o bucată din această delicatose, îi dispărea automat senzația de foame. Mulți vorbeau despre cofetarii fabricii că aceștia foloseau un ingredient cu totul special, un drog mai frumos spus, care îți creaa dependență. Odată ce gustai din bomboanele de ciocolată cu vanilie, era imposibil să nu-ți dorești să repeți experiența. În anul 1948 Draskovits a fost dat afară din casa în care producea ciocolata, după o rețetă doar de el știută. La începutul anilor 50, această fabrică a funcționat ca și secție a fabricii de ciocolată din Timișoara - Kandia. Până în 1970, Kandia a produs un singur sortiment din marca "ciocolată de Vinga", sub forma unei cutii de culoare verzuie, ce conținea 10 bomboane cu cremă de vanilie. După acest an, ciocolata de Vinga nu s-a mai produs ca sortiment. Secretul acestei rețete de ciocolată nu a fost dezvăluit niciodată, cel ce-l deținea, Teodor Draskovits murind în 1955, fără a lăsa cuiva vreo informație despre modul de producere a desertului. Puțini mai sunt aceia care mai pot povesti de celebra fabrică de ciocolată a căror produse au făcut înconjurul lumii. Victoria

Balog, o bătrânică simpatcă de 81 de ani este una dintre puținii muncitori ai fabricii care sunt încă în viață și care își amintesc cum se realizau dulciurile, ea însăși participând direct la fabricarea lor.

Spuneți-mi, când ați lucrat la Fabrica de ciocolată Draskovits?

► Încă din timpul războiului și am lucrat până a fost desființată, 10 ani în total. Kandia a luat fabrica și încercau să facă bomboane, dar nu erau la fel, nu mai aveau gustul acela. În cei 81 de ani de viață nu am mâncat așa ciocolată. Când m-am băgat la lucru, eram mică. Tata nu putea lucra, aveam multe surori, așa că trebuia să-mi câștig o pâine. La început făceam și eu ce mi se spunea, apoi am trecut la fabricat de produse zaharoase, la frământat bomboane.

Cum se întâmpla procesul acesta, mai exact?

► Trei oameni fierbeau bomboanele în cazane într-o cameră, iau eu stăteam în altă încăpere. Aveam o masă de marmură curată, acolo îmi venea materia primă pentru bomboane, iar pe o masă pe curent întindeam compoziția.

Știți să ne spuneți ce compoziție aveau faimoasele bomboane Draskovits?

► Zahăr, glucoză, sirop, în funcție de sortiment. Nu vă pot spune mai multe că nu știu să fi fost altceva.

Care era forma bomboanelor și cum o realizați?

► Formele erau diferite. Aveam o foarfecă și cu foarfeca realizam o formă brută, după care le puneam în formele propriu-zise.

(va urma)

Copiii noștri...

Ansamblul LILIACUL Vinga la parada portului popular, organizat la Arad, cu ocazia Zilei Naționale a României.

AURICA POP - învățătoare

Anghel Marius Lucian
Copaci Andreea Georgiana
Drăgan Bianca Andreea
Gal Vanessa Rebeca
Giuchici Raul
Grecia Daniel Constantin
Grof Elisabeta Laura
Haraga Ionuț Ramon
Ichim Raul Iulian
Iorga Paula

Iorga Roxana Iuliana
Koszilkov Sebastian Koți
Liker Florin Ștefan
Magyar Dariana Alexia
Mal Mădălina Nicoleta
Mihai Valentin
Moisă Marius Petru Viorel
Nicolai Lorena Mihaela Sebastiană
Nyamcsuk Daniel Ionuț
Salanki Vlad Mădălin
Sprinciană Darius Marinell
Stoicu Bogdan
Șimon Octavian Marcus
Șocat Diana Maria
Tomescu Ionuț
Laurențiu
Zifceac Milana Maria

Clasa a II-a

Bucuria vine din lucrurile mărunte,
liniștea din suflet, iar căldura din inimă.
Vă doresc să le aveți pe toate, alături de fa-
milia dumneavoastră! Crăciun fericit!

Foaia de Recaş

Pagină editată de Primăria Recaş ■

SĂ RĂMÂNEȚI BUNI

VERONICA ANDRUSEAC

Dragi colegi,

Iată-ne ajunși la final! Anii au trecut. Totul s-a sfârșit mult prea repede. O lume se destramă, iar o alta ia ființă. Ne luăm rămas bun de la voi și de la o parte din viața dumneavoastră. În aceste momente unice, fiecare își amintește cu nostalgie prima zi de muncă. Ziua în care am devenit colegi și apoi prieteni. Cu ani în urmă ne-am întâlnit încrezători pe drumul pe care aveam să-l parcurgem. Pentru cei mai mulți dintre noi, era o lume nouă pe care așteptam să o descoperim. Astăzi, ne considerăm cu toții privilegiați pentru tot ce a însemnat locul nostru de muncă și colegialitatea dumneavoastră. Am fost împreună și nu am lăsat timpul să treacă degeaba, am realizat ceva, chiar dacă a fost vorba despre un lucru obișnuit - munca noastră de fiecare zi.

Dragi colegi, priviți această zi specială ca o nouă pagină din povestea dumneavoastră de viață... o poveste, pe care o dorim tot mai frumoasă cu fiecare an ce vine.

În semn de prețuire, pentru că de-a lungul anilor v-ați dăruit meseriei, așa cum a fost ea solicitantă, oboșitoare, dar atât de nobilă și de apreciată de noi toți, noi cei care am rămas vă dorim nesfârșite dimineți cu soare, primăveri cu copaci înfloriți, amurguri înstelate și pentru totdeauna o invitație în altarul liniștii și frumuseții umane, acolo unde veți vedea în modul cel mai simplu și adevărat că rostul vieții noastre și al tuturor lucrurilor de pe pământ este bunătatea.

Nu uitați să rămâneți buni!

NICOLAE LABIȘ - 55 DE ANI DE LA MOARTE

VERONICA ANDRUSEAC

Întâlnirea din 2 decembrie a avut un caracter local, iar numărul participanților a depășit 50. A fost organizată de Consiliul Județean Timiș, Consiliul Local Recaş și Biblioteca Orășenească Recaş. Au participat consilieri locali, cititori ai Bibliotecii Orășenești și școlare, doamna Silvia Magu de la Biblioteca Școlară, profesori de Limba și Literatura Română și publicul interesat. Doamna bibliotecar Veronica Andrusac împreună cu bibliotecara școlii au amenajat o expoziție de carte din opera poetului Nicolae Labiș: Primele iubiri, Lupta cu inerția, Mama. Eleva Emanuela Miklos și studentul Raul Giurgiu au pregătit și prezentat asistenței un recital de versuri din lirica poetului Nicolae Labiș. Doamna Solmoșan Minioara, profesor de Limba și Literatura Română a prezentat momente din viața și opera lui Nicolae Labiș; copilăria poetului, faptul că scria poezii și scenete, recita. Mai târziu, ca elev, a fost premiat la olimpiada națională de Limba Română, debutul literar. Despre cursurile urmate de Labiș la Școala de Literatură și Critică Literară „Mihai Eminescu” din București, despre activitatea la revista Contemporanul, a vorbit cititoarea Silvia Harhata; cititorul Daniel Todor a vorbit despre întâlnirea poetului cu cei care i-au fost profesori: Mihail Sadoveanu și Tudor Arghezi, Camil Petrescu și Tudor Vianu.

Parteneri: Liceul Recaş – catedra de Limba și Literatura Română, Punctul de Acces Public la Informație, biblioteca școlară.

Cei prezenți la aniversarea poetului Nicolae Labiș au trăit sentimentul că poezia îndeamnă către bine și adevăr, că poezia este o împărtășanie a orelor de taină, o stare de spirit și o prietenie durabilă și, până la urmă, dimineața omenirii și istoria sentimentelor înalțătoare.

Poezia va rămâne în toate timpurile muzica sufletului și, mai presus de toate, a sufletelor mari și sensibile. Ea este însăși viața, e umbra și lumina care catifelează natura umană, trandafirul ce crește în potir de aur, sufletul frumos.

CONCERTUL DE COLINDE DE CRĂCIUN

VERONICA ANDRUSEAC

Întâlnirea a avut un caracter local, la care au fost prezente corurile de la Biserica Ortodoxă Recaş, Romano-Catolică, Penticostală, Biserica Ortodoxă Izvin, Biserica Greco-Catolică Izvin, Biserica Baptistă și Penticostală Izvin, Biserica Baptistă Bazoș, Biserica Ortodoxă Herneacova, Bisericile Ortodoxe Sârbe din Stanciova și Petrovaselo, grupuri de colindători, Consiliul Local Recaş, Primăria Orașului Recaş, instituțiile din localitate. La evenimentul desfășurat în 4 decembrie au participat peste 240 de persoane.

Concertul din anul acesta a fost deschis de domnul Marinel Pașca – primarul orașului, care, într-o alocuțiune emoționantă a spus: „A venit, a venit iarna, Pe la uși pe la ferești, A venit, a venit iarna, Cu colinde românești.” Dumnezeu ne cercetează cu cele plăcute sau cu cele neplăcute, noi să le primim pe amândouă, cu aceeași supunere. Pe amândouă căile ne readuce Dumnezeu la sănătatea sufletului și la reunirea cu Dânsul. Fie ca spiritul Crăciunului să aducă lumină în casă și în suflet, iar în Noul An, să fim tot împreună, sub semnul aceleiași strânse colaborări.

Echipa de teatru a Liceului Teoretic Recaş a prezentat o scenetă intitulată „Bethleem, nașterea Mântuitorului”. Pe scena Casei de Cultură, în aplauzele unui numeros public au evoluat corurile mai sus menționate. S-au cântat colindele: Bună dimineața la Moș Ajun!, Cerul și pământul, Deschide ușa creștine, Am plecat să colindăm, Astăzi s-a născut Hristos, Steaua sus răsare, O, ce veste minunată, Cântec de Crăciun, I-a sculați voi gazde mari, Noi umblăm a colinda, Trei păstori, Trei crai de la răsărit.

O echipa de mici moși crăciuni și crăciunițe au premiat colindătorii cu diplome și plachete.

În finalul concertului, într-o atmosferă de adâncă evlavie, toate corurile s-au reunit și au cântat „O, ce veste minunată!”. Colindătorii au fost serviți după tradiție cu cozonac și vin fierț.

Alături de Moș Crăciun, în fața Casei de Cultură, Fanfara a încheiat concertul.

Parteneri: Liceul Recaş, bisericile din Recaş și satele aparținătoare

Corurile bisericești și grupurile de colindători au fost asemeni unor cete de îngeri, care au coborât în sufletele noastre și au adus vestea cea mare, iar Cel ce S-a născut ne-a umplut casa cu pacea și binecuvântarea sa.

RECAȘ, LIDER ÎN C

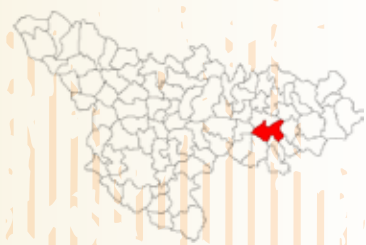
Adelina PLEȘ

În cea mai echilibrată serie a Diviziei C din ultimii ani, în care primele opt echipe au șanse la promovare, ACS Recaş, formația antrenată de lugojeanul Cosmin Petruescu a intrat în pauza de iarnă de pe poziția de lider, acumând 31 de puncte, cu unul în plus decât următoarea clasată, Bihorul Beiuș. Meciul Recășului din ultima etapă, în compania lanternei roșii Gloria Arad a contribuit decisiv în stabilirea acestei ierarhii. Echipa din orașul vinului a învins cu 2-0, prin reușita golgerului Szabolcs Szekely și prin golul înscris de Răzvan Trandiu.

În aceste zile, de Nașterea Mântuitorului Iisus, zile pline de lumină și chete de zurgălăi, vă doresc să aveți parte de călătoria pașilor pe calea destinului, să vă ocrotiți, să aveți toată binecuvântarea universului și ajutor deplin în realizarea tuturor dorințelor.

Foaia de Lugoj

Pagină editată de Primăria Lugoj ■

ZIUA NAȚIONALĂ LA LUGOJ

1 Decembrie 2011 marchează cei 93 de ani de când această zi e cinstită de întreaga națiune română. Sărbătorirea Zilei Naționale la Lugoj a început cu ședința solemnă desfășurată la ora 10, în sala de consiliu a Primăriei municipiului.

În fața lugojenilor care au luptat cu frigul pentru a fi prezenți la eveniment, seria cuvântărilor a fost deschisă, de către primarul municipiului, ing. Francisc Boldea. Acesta a subliniat că „Unirea de la 1 Decembrie 1918 a fost fapta istorică a întregii națiuni române, ceasul pe care-l așteptam de veacuri, așa cum spunea Nicolae Iorga și împlinirea dreptului de a nu mai da nimănui, ca robi, dreptul vieții noastre”. Primarul și-a continuat discursul,

remarcând cu amărăciune că „astăzi sunt unii care scuipă cu mare dispreț acolo unde alții și-au îngropat părinții și frații care au luptat pentru idealul național”.

Deputatul Sorin Stragea a rememorat alipirea Banatului la Patria mamă, menționând că această provincie a fost reprezentată de o delegație oficială de 359 de persoane la Marea Adunare de la Alba Iulia. Printre delegații lugojeni se aflau Ion Vidu, Valeriu Branisce, Traian Grozăvescu și episcopul Traian Frențiu. Stragea a subliniat că, din conducerea aleasă (44 de membri), făceau parte și doi lugojeni: Caius Brediceanu și Traian Novac.

Răzvan Pinca, doctorand în arheologie și director al Muzeului de Istorie, Artă și Etnografie Lugoj a marcat lupta diplomaților români care au folosit conjunctura internațională pentru a consfinți granițele României Mari la Conferința de Pace de la Paris, care a început în ianuarie 1919. În această luptă au fost implicați și doi „bărbați luminoși” ai Lugojului: avocatul Caius Brediceanu și inginerul aviator Traian Vuia.

După ce invitații au ciocnit un pahar de șampanie, urându-și „La mulți ani” cu ocazia Zilei Naționale, la ora 11, serbarea evenimentului s-a mutat la Monumentul „Alfa și Omega” din Parcul Prefecturii, unde festivitățile de Ziua Națională au atras mai multă asistență ca în anii precedenți.

Alocuțiunea colonelului (r) Lucrețiu Epure, vicepreședintelui filialei lugojene a Asociației Naționale a Cadrelor Militare în Rezervă și în Retragere, care a descris Unirea ca pe un proces continuu, a fost urmată de slujba oficiată de P. On. Ioan Cerbu, Protopopul Lugojului. Reprezentanții primăriei, ai parlamentului, bisericii, poliției, pompierilor, jandarmeriei, ai veteranilor de război, asociațiilor de revoluționari, comunității evreiești și ai formațiilor politice i-au omagiat pe făuritorii marelui act al unirii tuturor românilor în hotarele patriei, prin depunerile de coroane de flori. La final, a avut loc o scurtă defilare, pe acordurile fanfarei municipiului.

- R -

177 DE MILIOANE DE EURO PENTRU AUTOSTRADA LUGOJ-DUMBRAVA

GIORGIANA APOSTOL

Comisia Europeană a emis decizia prin care este aprobată finanțarea din Fondul de Coeziune al Uniunii Europene pentru construcția autostrăzii Lugoj-Deva, secțiunea Lugoj-Dumbrava de pe Coridorul IV Pan-European, anunță Ministerul Transporturilor. Contribuția din fonduri europene nerambursabile pentru acest obiectiv este de 177,4 milioane de euro pentru perioada 2011-2013.

„Proiectul „Construcția autostrăzii Lugoj-Deva (secțiunea Lugoj-Dumbrava)” are drept obiectiv proiectarea, supervizarea și construcția unei autostrăzi între orașele Lugoj și Dumbrava, în lungime de 27,47 km. Această autostradă va fi parte a autostrăzii care va lega orașul Lugoj cu Deva. Proiectul prevede construcția a 11,43 km drumuri de legătură, a cinci poduri și a unui viaduct, la care se adaugă 17 pasaje, patru noduri rutiere, un centru de întreținere și amenajarea unei zone de parcare și servicii. Prin construcția autostrăzii Lugoj-Dumbrava, se estimează o reducere a timpului mediu de călătorie la 20 de minute și o reducere a ratei accidentelor cu 62,3%”, se arată într-un comunicat al ministerului. Finanțarea nerambursabilă pentru proiectul „Construcția autostrăzii Lugoj-Deva (secțiunea Lugoj-Dumbrava)” este a treia aprobată de Comisia Europeană după ce, în luna septembrie 2011 au fost aprobate contractele de finanțare pentru autostrăzile Nădlac-Arad și Orăștie-Sibiu, contribuția Uniunii Europene fiind pentru aceste două obiective în valoare de 724 milioane de euro.

DE VORBĂ CU DOAMNA ELENA JURJESCU

SIMONA IANCU

Doamnă Elena Jurjescu, ne bucurăm să ne fiți oaspete chiar de Ziua Națională a României.

► Și eu mă bucur să vă întâlnesc în cel mai apropiat oraș de sufletul bănățeanului: Lugojul.

Stăm de vorbă - și vă mulțumesc că ați acceptat - pentru chiar „Foaia de Lugoj”, a fastuosului jurnal Banatul, la puțin timp de la terminarea spectacolului închinat zilei de 1 Decembrie. Cum vi s-a părut această manifestare?

► Din punct de vedere artistic, excepțională, pregătită cu responsabilitate profesionistă, de un profesionist al organizării unor astfel de spectacole; domnul Puiu Munteanu. Pentru că un astfel de spectacol, în contextul pregătirii sale, presupune un efort enorm.

Lugojenii știu să-și aleagă primarul

Cum găsiți Lugojul anului 2011?

► Frumos, curat și tânăr. Primarul de astăzi al Lugojului, domnul Francisc Boldea, un om de o cultură excepțională, dovedește prin felul în care arată astăzi municipiul Lugoj, că lugojenii știu să-și aleagă primarul.

Recent, domnul Francisc Boldea, a fost ales de către Uniunea Jurnaliștilor din Banatul Istoric, Primarul Anului 2011 din jud. Timiș.

► Mă bucur să aud asta, înseamnă că a început valoarea să fie recunoscută în România.

Te ca inima la caldă să topească zăpezile
iernii, iar slovirile de gheață să se transforme
în lacrimi cristaline de fericire, alinând prin
lumină și dragoste sufletele cuprinse de me-
lancolia Sărbătorilor de Crăciun.

Foaia de Caransebeș

Pagină editată de Primăria Caransebeș ■

UN ALTFEL DE 1 DECEMBRIE LA CARANSEBEȘ

MONICA GAIȚĂ

Primarul municipiului Caransebeș, Ion Marcel Vela a „spart” tiparele în ceea ce privește Ziua Națională. De 1 Decembrie, în Țara Gugulanilor nu și-au avut locul discursurile politice, depunerile de coroane, marșurile funebre, după care, fiecare cetățean, plictisit de rutina anuală s-ar fi îndreptat spre casă. Centrul Civic a fost plin de lume, oameni care s-au bucurat de Ziua Națională și care au fost întâmpinați cu baloane tricolore și cu flori. Episcopul Caransebeșului, PS Lucian, a oficiat un Te Deum în fața Crucii Identității și Demnității Naționale, iar primarul Ion Marcel Vela, poetul Mircea Dinescu și colonelul(r) Liviu Groza au făcut un apel la demnitate și dragoste de

țară. “Începând cu acest an am hotărât ca la Caransebeș să nu se mai cânte marșuri funebre, să nu se mai depună coroane sau jerbe de flori în amintirea celor decedați. Fiind Ziua Națională, consider că este momentul să ne bucurăm, să cântăm, să ne veselim, să mâncăm și să ne distrăm în cinstea României și a românilor. La Crucea Identității și Demnității Naționale, un monument construit în vremuri grele, am hotărât să punem anual o floare pentru România, pentru a dori la mulți ani românilor, iar în Piața Revoluției să se organizeze cea masă tradițională și spectacolul folcloric. Prin aceasta vrem să transmitem un mesaj din Țara Banatului de Munte pentru toți români, un sincer la mulți ani de Ziua națională, o zi a bucuriei pentru fiecare dintre noi”, a declarat pentru Banatul- jurnal al primăriilor din Banatul Istoric primarul Caransebeșului, Ion Marcel Vela. Pentru Ziua Națională, Caransebeșul a fost gătit în haine de sărbătoare. Într-un timp record au fost finalizate lucrările la Monumentul Unității Creștine, a fost schimbat pavajul din zona centrală a municipiului, fiind astfel create condițiile pentru desfășurarea manifestărilor programate.

Poetul Mircea Dinescu a rămas uimit la vederea Monumentul Unității Creștine, un monument care, în opinia sa concurează și poate chiar întrece măreția Arcului de Triumf. Tot el a fost cel care a subliniat că Ziua Națională nu este un moment riguros, legat de protocol, un moment trist. Este o zi a bucuriei, este ziua noastră, a tuturor, iar românii ar trebui să învețe să sărbătorească, să se bucure de astfel de evenimente care ar trebui să fie mai vesele și mai optimiste.

Defilarea militarilor - unii purtând chiar uniformele specifice anului 1918 -, a polițiștilor și a jandarmilor, de la Primărie până la Casa de Cultură „George Suru” și mai târziu retragerea cu torțe, ca în urmă cu un secol, au făcut deliciul tuturor celor prezenți.

Caransebeșul de mâine prezentat de primarul nostru

MONUMENTUL UNITĂȚII SPIRITUAL CREȘTINE

Până la Ziua Națională am finalizat lucrările la Monumentul Unității Spiritual Creștine. Acest monument este un fel de arc cu o formă de clopot pe interior. Lumea îl numește mai simplu - Arcul Împăcării - pentru că este situat între Catedrala Ortodoxă și Biserica Romano-Catolică din Centrul Civic al municipiului Caransebeș unde, credem noi, este cea mai mică distanță între o biserică ortodoxă și una catolică din lume. Sunt 14 metrii între cele două edificii, iar Arcul Împăcării simbolizează metaforic unirea celor două credințe și închinarea spre Dumnezeu unic și credința în Iisus Hristos.

ALEEA SACRĂ

Pe strada Episcopiei, în zona Centrului Civic, pe porțiunea cuprinsă între Catedrala Ortodoxă și Parcul Dragalina, s-au efectuat lucrări pentru reabilitarea acestei străzi ce se va transforma într-un spațiu pietonal deosebit. S-au amplasat 8 fântâni de marmură, cu temă creștină și spațiul pietonal va purta denumirea de Aleea Sacră. Din aceste monumente de marmură va curge apă, vor fi pânze, pâcle de apă care vor curge înspre pasajul pietonal intrând într-o zonă tehnică și prin recirculare apa revine în zona superioară.

STÂLPI NOI DE ILUMINAT ORNAMENTAL

S-a efectuat reabilitarea stâlpilor de iluminat ornamental, moșteniți încă din 1989, depășiți tehnic, fizic și estetic, amenajând în zona Centrului Civic stâlpi din fier forjat pregătiți pentru perioada sărbătorilor cu ornamente.

CRUCEA IDENTITĂȚII ȘI DEMNITĂȚII NAȚIONALE

Am descoperit în Centrul Civic, cu ajutorul istoricilor, o cruce ridicată acum aproape 200 de ani, în 1812, ca un gest disperat al românilor pentru a demonstra identitatea și mândria națională deoarece se dorea ca în acel spațiu să fie un monument închinat Vaticanului. Pentru că această cruce a fost ridicată în vremuri grele, în vremuri de răstribite am considerat că această cruce a identității și demnității naționale să fie locul unde, anual, de 1 Decembrie să punem o floare pentru România, pentru a dori la Mulți Ani românilor.

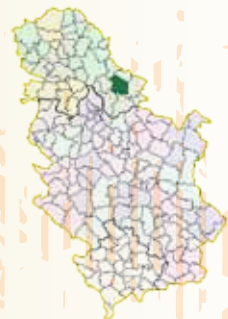

- R -

Sfintele Sărbători de iarnă să vă aducă numai bucurii în suflet, să reușim să descoperim cu toții adevăratul sens al Crăciunului, să deschidem larg brațele și să-ți primim pe Hristos cu a Sa lumină divină! Crăciun fericit!

"Doamne greu i-o fi păcatul / La al de-o-mpărțit Banatul"

Foaia de Alibunar

Pagină editată de Primăria Alibunar ■

Mesajul de Crăciun, al președintelui Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Bănățeni,

Mă adresez vouă, prin mijlocirea „Foi de Alibunar”, la vreme de mare sărbătoare creștină. Trăiți cu toții – în cele trei țări care și-au împărțit Țara Banatului în 1919 - o istorie care se hotărăște și astăzi, ca și atunci, peste capetele conducătorilor voștri. Numai că și nedreptatea obosește cu timpul...

Bănățeni, dacă peste rănilor levitului atacat de tâlhari în pilda samariteanului se toarnă untdelemn și vin, în luna Nașterii Domnului nostru Iisus Hristos voi așterneți peste mâhnirile acestor vremi „dragostea care niciodată nu cade”.

Solia îngerilor din noaptea Nașterii să fie pentru voi toți, aducătoare de bucuria păcii în case; pentru că mai mult decât orice altă sărbătoare creștină a anului, Crăciunul este sărbătoarea familiei.

Sărbători fericite și un An Nou binecuvântat!

Vasile TODI

TREI NICOLINCENI LA ALBA IULIA

Situația politică din Banat după terminarea Primului război mondial a fost foarte tensionată. După destrămarea imperiului Austro-ungar, asupra Banatului multiethnic și multiconfesional a fost sub pretenția teritorială a mai multor națiuni iar una din încercările de păstrare a integrității Banatului care a dat greș a fost și proclamarea Republicii Banat pe 31 octombrie 1918. Români din actualul Banat Sârbesc reprezentau circa 30% din populație majoritatea concentrați în Banatul de sud de-a lungul graniței actuale a Serbiei și României și prezentau o forță politică de apreciat. În această situație politică, ideea de făurire a unități statale românești depline, care a culminat prin convocarea Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia a stârnit un ecou evident în rândul românilor din Banat. Cert este faptul că pentru Marea Adunare Națională de la Alba Iulia, din Banatul Sârbesc au fost aleși 69 de delegați, iar din documentele disponibile cu certitudine putem constata că la Alba Iulia, pe 1 decembrie 1918 au participat 44 delegați aleși în cercurile electorale și 7 delegați de drept. Dintre cei 51 de români din Banatul Sârbesc prezenți la Alba Iulia, au fost și trei Nicolinceni, Teodor Petrică, preot, care a făcut parte din delegația Cercului electoral Biserica Albă, Traian Truia Cârciobanu, funcționar, delegat de drept, reprezentant al Gărzii naționale Române și Pavel Popa, preot militar, delegat de drept, reprezentând la fel Garda națională Română.

Preotul TEODOR PETRICĂ ca delegat a fost ales la Adunarea românilor din cercul electoral Biserica Albă care a avut loc la 24 noiembrie 1918. Preotul Teodor Petrică a fost o personalitate marcantă în viața politică și culturală a românilor din Banat. S-a născut în anul 1988 la Voivodinț, a absolvit Facultatea de teologie și în perioada 1913-1952 a fost preot la una din parohiile din Nicolinț Mare. A fost unul din membri fondatori a Partidului Român din Banatul Sârbesc, iar după demisia lui dr. Aurel Novac în 1925 este ales de Președinte al Partidului. În Nicolinț, unde a slujit timp de 40 de ani a desfășurat o vie activitate pe tărâm politic, cultural, social și economic. A fost conducătorul Reuniunii de cântări, citire și muzică și al primei societăți culturale „Ion Heliade Rădulescu”, membru în redacția „Foaia poporului român” și „Biruința”, membru în consiliul directorial al băncii „Luceafărul” din Vârșeț, o perioadă de timp a deținut și funcția de director al Băncii.

TRAIAN TRUIA CÂRCIOBANU

S-a născut la Nicolinț în anul 1882 și provine dintr-o familie de țărani. A absolvit școala confesională din satul natal și gimnaziul. Datorită calităților sale ortografice ieșite din comun a fost angajat ca funcționar în armata Austro-ungară. În perioada războiului a fost repartizat la centru de concentrare de la Deta și ca atare a avut posibilitatea să scutească mulți români de front. Imediat după terminarea războiului sa remarcat în organizarea unităților Gărzii Naționale Române, astfel că la adunarea din 23 noiembrie 1918 care a avut loc la Cuvin, este ales ca reprezentant al GNR. Șicanat de organele de stat din fostul Regat Iugoslav, în 1922 trece în România și se stabilește la Timișoara, unde a și decedat în 1962.

Preotul militar, PAVEL POPA care în perioada 1916-1919 a servit la Nicolinț a fost ales ca deputat de drept al Comandamentului suprem al Gărzii naționale. Nu dispunem de date concrete ale activității sale. Cert este faptul că nu este de origine din Nicolinț și că în acea perioadă și-a avut domiciliul stabilit în Nicolinț. După unele izvoare, Pavel Popa ar fi fost de origine din România, după altele din Seleuș (Serbia) A fost unul din organizatori unități Gărzii naționale din Nicolinț și și-a dat contribuția la restabilirea ordinii în sat la revolta din octombrie 1918. După reîntoarcerea de la Alba Iulia, mai precis din anul 1919, când părăsește Nicolințul, i se pierde orice urmă.

Protocol 1 luat la adunarea de la Cuvin din 23 noiembrie, prin care se confirmă alegerea lui TRAIAN TRUIA CÂRCIOBANU

Protocol 2 luat la Deliblata, prin care se confirmă alegerea lui Teodor Petrică și Traian Truia Cârciobanu

CREDIȚIONALUL luat la Adunarea de la Nicolințul Mare prin care se confirmă alegerea lui Pavel Popa

PAGINĂ REALIZATĂ DE EUFROZINA GREONEANȚ ȘI IONEL TURCOANE

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

Vasile TODI

Nu mai știu când l-am întâlnit întâia dată, pe profesorul Ion Berlovan. Pe prietenul meu Ion Berlovan. Știu în schimb că el era tânăr și Yugoslavia era înfloritoare. Astăzi, Ion are vârsta prieteniei noastre, iar Yugoslavia, nu mai există...

Recent, când toamna începuse să se subrezească la picioarele iernii, l-am reîntâlnit. Și regăsindu-ne, ne-am așezat sub copacul desfrunzit al tinereții vorbind despre multe, dar mai ales, despre dragostea noastră pentru țara căreia îi aparținem: Țara Banatului.

Cum sună titlul celui mai drag cântec popular, pentru Ion Berlovan?

► „Mândră țară îi Banatul”!

– Un prieten se găsește într-o sută de ani, iar într-o zi poți găsi 60 de dușmani. Ai întâlnit o astfel de zi, frate Ioane?

► Nu. Sau poate da și nu. Pentru că ființa mea mă îndeamnă să văd în dușmanul meu un prieten rătăcit. Mă feresc deopotrivă de prietenia dușmanului și de dușmănia prietenului. Prietenii mei nu sunt mulți, dar sunt nenumărați, vorba poetului.

În 11 mai 2011, în orașul-stațiune Buziaș, Senatul Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric îți înmâna Diploma de Excelență cu Plachetă de Onoare, „pentru merite deosebite în păstrarea și promovarea culturii bănățene, pentru serviciul nobil pus în slujba creșterii prestigiului Banatului, a vocației și demnității sale spirituale”...

► Sunt rare clipele din viața unui om trăite cu toată ființa, clipe venite parcă dintr-o altă sferă și întruchipate printr-un vis netrăit cu muțenia cuvintelor. Ca un Demiurg a apărut prietenul meu, Vasile Todi, să-mi amintească că o viață de dascăl se împlinește cu brio. Prietenul nu iubește prietenul, ci obiectivul prieteniei.

Cum s-a văzut Gala din 11 mai prin ochii unui laureat?

► Buziașul l-am văzut și trăit în haine de sărbătoare, cu un spectacol spiritual ireal pentru vremurile noastre, cețoase și îndărătnice. O lume inocentă și demnă a zilelor de mâine. Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric îi urez viață lungă și realizări demne de frumusețea plaiurilor mioritice.

Ce este istoria? Unde are ea loc? se întreabă Sebastian Haffner în *Geschichte eines Deutschen* (Istoria unui german). Răspunsul lui Haffner este că istoria nu se petrece cu adevărat numai în cancelariile guvernelor, ci cu deosebire între anonimii care contează în general numai ca victime sau soldați fără chip și fără nume. Dascăle Ion Berlovan, pus fiind dinaintea celor două întrebări, cum răspunzi?

► Istoria e prezentul... fiecare generație o rescrie. Istoria falsă se face în fiecare zi, adevărul noutății nu e niciodată la știri, în interviuri ocazionale, în comunicări tendențioase sau în subiectivismul sentențios al unor idei. Prea mici suntem noi ca roata istoriei s-o ferecăm după chipul nostru.

Ce nu pot înțelege din sufletul Banatului, urmașii celor care l-au împărțit în 1919?

► Dacă ar reveni din lumea umbrelor, strămoșii lor ar înțelege cu ei împreună, că istoria e singurul laborator existent în care putem testa consecințele ideilor și rațiunii.

Ce înseamnă pentru tine a fi bănățean?

► Un om înrădăcinat cu toată ființa sa în aceste preafrumoase plaiuri, fredonând cu mândrie

„Ăștia-s bănățanii mei”.

Vicepreședintele Comunității Românilor din Serbia, fratele nostru, Ionel Turcoane, mi-a trimis printr-o fată frumoasă ca o nădejde împlinită o constatare năucitoare: „Spune-i lui Vasile, că e ușor să fii român în România!”. E greu să fii român în Serbia?

► Nu vorbele ci faptele sunt mândria unui neam. Omul sfințește locul și își alege semenii și urmașii, în numele nefacerii, culeg doar nimic.

Te-ai exprimat atât de... nichitastănescian, că nu am înțeles nimic. Din această pricină, voi reformula întrebarea: Ion Berlovan, care sunt drepturile pe care le au și care sunt nedreptățile pe care le îndură, românii din Serbia?

► Faptul că mă pot împlini spiritual și sufletește în limba părinților și a strămoșilor mei e un semn că există într-un cerc uman real, scepticismul fiind pulsația oamenilor „mici de zile, mari de patimi”.

preoți de ieri și de azi. Și totuși gândurile mele se îndreaptă spre chipul magic al preotului Adam Măran, trecut în lumea umbrelor, dar viu, prezent și azi.

Ei, Ioane, am spus „de acolo de la voi” și brusc mi-am amintit versurile lui Vasile Tărățeanu:

„Doamne, nu pot să împart

Trupu-acesta în trei țări,

Că e mult prea mic și slab

Pentru asemenea încercări”.

Dar uite că din pricina promisiunilor făcute înainte de război de Antantă României și a pretențiilor teritoriale emise de Serbia, țara visată de bănățeni, a fost împărțită între cele trei state naționale, ale căror etnii trăiau aici: România, Serbia și Ungaria... Mai vorbesc copiii voștri dulcele nostru grai?

► Inima limbii, frate Vasile, nu poate fi oprită și noi ne împlinim cu demnitate în limba lui Eminescu. Mă simt mândru că sunt coordonatorul unui Cenaclu literar și ai unui Ansamblu folclo-

ION BERLOVAN

► 11 mai 2011. Gala premiilor Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric, profesorul Ion Berlovan, mulțumind Senatului - dinaintea unei săli arhipline - pentru distincția acordată

ric - „Tinerile condeie”- timp de patru decenii. Elevii de ieri vor fi moștenitorii noștri de mâine.

Recent, în cadrul unei ceremonii desfășurate la Palatul Cotroceni, președintele României, și-a conferit Ordinul Meritul Cultural în grad de Ofițer. Ce așteaptă bănățenii în numele cărora ai primit acest titlu de la țara-mumă?

► Ordinul acordat din partea președintelui Traian Băsescu e un semn de profund respect pentru bănățenii mei dragi.

Ioane, departe e Bucureștiul de Belgrad, dar și mai departe de Banat...

► O viață întregă am fost înconjurat de adevărați și inimoși prieteni de pretutindeni. Și Bucureștiul și Belgradul mi-au deschis porțile împlinirii.

Dacă tot risipim vremea, iarna, în Belgrad, hai să deschidem cutia cu cuvinte a lui Ivo Andrić pentru a arăta Belgradul cititorilor noștri, ca pe un dar de sărbători.

► De acord.

„Cerule deasupra Belgradului este vast și înalt, instabil, dar mereu frumos; chiar și iarna lumina are o splendoare de gheață; chiar și în timpul verii când furtunile creează un nor cețos condus de vântul nebun care poartă ploaia amestecată cu praful câmpiei panoniene; chiar și primăvara atunci când totul parcă înflorește odată cu pământul; (...) Este mereu frumos și bogat, ca o compensație a oricărui fapt pe care nu-l găsești aici, dar și o consolare pentru orice lucru care nu ar trebui să fie aici.”

